

Vitenskapskomiteen for mat og miljø
Postboks 222 Skøyen
0213 Oslo

Deres ref:
Vår ref: 2019/220173
Dato: 17.10.2019
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

BESTILLING AV VURDERINGER - KARANTENESKADEGJØRERLISTER-DELLEVERANSE 1

Mattilsynet viser til møter med VKM i juni og august og vil med dette bestille bidrag fra Vitenskapskomiteen for mat og miljø i arbeidet med å fornye det norske plantehelseregulverket. I dette arbeidet ser vi for oss at vi vil trenge bidrag fra VKM i flere omganger. Denne bestillingen omfatter første delleveranse.

Bakgrunn

Det norske plantehelseregulverket trenger de kommende årene modernisering. Mattilsynet har i den forbindelse startet et prosjekt for utarbeidelse av ny plantehelseforskrift. En viktig del av dette arbeidet er en gjennomgang av listene med regulerte skadegjørere.

EUs nye plantehelseforordning 2016/2031, som trer i kraft i desember 2019, regulerer «EU-karanteneskadegjørere» (QP), «beskytta sone-karanteneskadegjørere» (QP-PZ) og såkalte «EU-regulerte ikke-karanteneskadegjørere» (RNQP). EU-kommisjonens forslag til hvilke skadegjørere som i første omgang vil stå på listene over QP, QP-PZ og RNQP, er nylig lagt ut på SPS-høring.

Plantehelseområdet er ikke en del av EØS-avtalen. Da plantehelseforskriften ble vedtatt i desember 2000, bygget den imidlertid i stor grad på EUs daværende regelverk, men med enkelte nasjonale tilpasninger. Det har vært sett på som hensiktsmessig å fortsatt ha regler som ligner EUs fordi vi er nært knyttet til EU, både geografisk, og ved at vi handler mye med EU-landene. I arbeidet med ny norsk liste over karanteneskadegjørere vil Mattilsynet derfor ta utgangspunkt i skadegjørerlistene i dagens plantehelseforskrift, og vurdere disse opp mot det som er foreslått som QP, QP-PZ og RNQP i EU.

Fra VKM ønsker Mattilsynet bistand til vurderinger av potensielle karanteneskadegjørere for Norge. Vi er kjent med at EFSA har gjort og fremdeles arbeider med risikokategoriseringer og risikovurderinger for en lang rekke potensielle QP for EU, men

www.mattilsynet.no

Mattilsynet
Seksjon planter

Saksbehandler: Hilde Paulsen og Helen
Ihlebekk Hauger
Tlf: 22400000
E-post: postmottak@mattilsynet.no
(Husk mottakers navn)

Postadresse:
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal
Telefaks: 23 21 68 01

ser for oss at vi kommer til å trenge ytterligere vurderinger fra VKM, sett på bakgrunn av særnorske forhold. Slike behov ser vi for oss at vi også vil ha for framtidige oppdateringer av karanteneskadegjørerlisten.

Om de ulike delleveransene

Som nevnt på de tidligere møtene med VKM, ser vi det som naturlig å dele oppdraget med vurderinger av potensielle karanteneskadegjørere opp i flere delleveranser. I første delleveranse ønsker vi at VKM gjennomgår de skadegjørerne som er regulert i plantehelseforskriften og som hverken er foreslått som QP eller RNQP i EU, samt de skadegjørerne som er foreslått som QP-PZ i EU. I delleveransen ber vi om en oversikt over - og en vurdering av - den foreliggende dokumentasjon på etablerings- og skadepotensialet for disse skadegjørerne i Norge. I neste delleveranse ønsker vi risikokategoriseringer, også for en del andre skadegjørere i plantehelseforskriften. På lengre sikt vil det være aktuelt å bestille risikokategoriseringer av en del skadegjørere som ikke er regulert i plantehelseforskriften i dag, men som EU regulerer som QP. I tillegg forventer Mattilsynet at det vil være aktuelt med et løpende oppdrag til VKM om å få vurdert nye potensielle karanteneskadegjørere for Norge, enten basert på risikovurderinger fra EPPO eller EFSA, eller på basis av fullstendige norske risikovurderinger.

Samarbeid med NIBIO

Parallelt i arbeidet med å få vurderte potensielle karanteneskadegjørere for Norge, er Mattilsynet i kontakt med NIBIO med sikte på å få vurdert potensielle regulerte ikke-karanteneskadegjørere. I tillegg vil vi denne høsten be NIBIO om gjennomgang av alle de listede skadegjørerne i plantehelseforskriften med formål å få oppdatert navnsettingen, samt å få oppdatert kunnskap om forekomst av skadegjørerne i Norge. Vi ser at denne informasjonen også vil være naturlig å benytte i VKM sitt arbeid nå i høst og i kommende delleveranser.

Oppdraget – delleveranse 1

Mattilsynet ber VKM om å gjennomgå de skadegjørerne som er regulert i plantehelseforskriftens Vedlegg 1. eller Vedlegg 2., og som hverken er foreslått som QP (Annex II) eller RNQP (Annex IV) i EU. Mattilsynet ber også VKM om å gjennomgå de skadegjørerne som er regulert i plantehelseforskriftens Vedlegg 1. eller Vedlegg 2., og som er foreslått som QP-PZ (Annex III) i EU. Mattilsynet ønsker en oversikt over disse skadegjørerne - og en vurdering av - den foreliggende dokumentasjon for disse skadegjørerne i Norge, samt en angivelse av hva som mangler for å kunne gjøre en risikokategorisering for norske forhold.

Data, referanser

Forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere (FOR-2000-12-01-1333, sist endret FOR-2018-12-10-1882 fra 01.01.2019)

Draft Commission Implementing Regulation establishing uniform conditions for the implementation of Regulation (EU) 2016/2031 of the European Parliament and the Council, as regards protective measures against pests of plants, and repealing Commission Regulation (EC) No690/2008 and Commission Implementing Regulation (EU) 2018/2019. https://members.wto.org/crnattachments/2019/SPS/EEC/19_4429_00_e.pdf
https://members.wto.org/crnattachments/2019/SPS/EEC/19_4429_01_e.pdf

Vedlegg: Oversikt over norske risikovurderinger av eldre dato som er aktuelle å gjennomgå ved regelverksarbeid 2019/2020 (gjennomgang av skadegjørerlister) (versjon 4.10.19)

Språk

Rapporten på delleveransen skrives på norsk.

Tidsramme

Mattilsynet ber om svar på denne delleveransen innen 31.10.2019.

Kontaktpersoner

Hilde Paulsen og Helen Ihlebakk Hauger, Mattilsynet HK, seksjon planter

Med vennlig hilsen
Are Tømmerberg Sletta
Seksjonssjef planter

Vedlegg

Oversikt over norske risikovurderinger av eldre dato som er aktuelle å gjennomgå ved regelverksarbeid 2019/2020 (gjennomgang av skadegjørerlister)

- versjon 4.10.19

[Jordforsk - Risikovurdering av *Artioposthia triangulata* \(1998\)](#)

[Jordforsk - Influens of earthworm on soil properties and crop production \(1998\)](#)

[Risikovurdering av *Leptinotarsa decemlineata* \(1996\)](#)

[Risikovurdering av *Phytophthora ramorum* \(2004\)](#)

[Risikovurdering av Potato Leafroll Virus \(1996\)](#)

[Risikovurdering av Potato Spindle Tuber Viroid \(2000\)](#)

[Risikovurdering av *Amauromyza maculosa* \(1996\)](#)

[Risikovurdering av *Puccinia horiana* \(1996\)](#)

[Risikovurdering av *Puccinia pelargonii-zonalis* \(1997\)](#)

[Risikovurdering av *Eriosoma lanigerum* \(1996\)](#)

[Risikovurdering av *Quadraspidiotus perniciosus* \(1996\)](#)

[Risikovurdering av Potato Spindle Tuber Viroid \(2000\)](#)

[Risikovurdering av *Xanthomonas fragariae* \(2000\)](#)

[Risikovurdering av *Ralstonia solanacearum* \(1999\)](#)

[Risikovurdering av Tomato Spotted Wilt Virus \(1996\)](#)

[Risikovurdering av Virus på jordbær \(2001\)](#)

NIBIO - vurdering av Strawberry mottle virus 21.10.2014:

Risikovurdering
Strawberry mottle vi

NIBIO vurdering av *Chaetosiphon fragaefolii* 21.10.2014:

Risikovurdering_Ch
etosiphon fragaefolii_

2006 PRA CHITFALL
PDF.pdf

Utkast til PRA- *Meloidogyne chitwoodi* og *M.fallax* (2007)

Liriomyza trifolii -
PRA 1996.pdf

PRA- *Liriomyza trifolii* (1996)

Liriomyza sativae -
PRA 1996.pdf

PRA – *Liriomyza sativae* (1996)

Liriomyza
huidobrensis - PRA

PRA – *Liriomyza huidobrensis* (1996)